

Տ. ՍԵՊՈՒՀ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՉՈՒԼՁՅԱՆԻ ՔԱՐՈՉԸ՝ ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՍԻ ՍԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ ՔԱՅԱՆԱՅԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

(17 դեկտեմբերի 2017 թ.)

Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

Վեհափառ տե՛ր, գերաշնորհ, հոգեշնորհ, արժանապատիւ հայրեր եւ շա՛տ սիրելի բարեպաշտ ժողովուրդ,

Այսօր Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում՝ Իջման Սուրբ Սեղանի առջեւ, այս սրբազան տաճարում, հիշատակութեան արժանի, պատմական օր է, քանզի վեց երգվյալ հայորդիներ, ավարտելով ճեմարանական ուսումնառութիւնը, իրենց նվիրաբերեցին Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ եւ անմահ Եկեղեցուն՝ ի ծառայութիւն եւ ի սպասավորութիւն Բարձրալիին ու մեր սիրելի ժողովրդին: Հայոց Հայրապետի օրհնութեամբ արժանացա այս երջանիկ արարողութեանը՝ մատուցել Պատարագ եւ քահանայական օծման արարողութիւն կատարել: Շնորհակալ եմ, Ձե՛րդ Սրբութիւն, ինձ ընձեռնված այս հնարավորութեան համար, որ Հայ Եկեղեցու դարավոր պատմութեան հոլովութիւններում տեսակ-տեսակ դեպքերի, իրադարձութիւնների շարքին, այս օրն արձանագրվեց եւս մի ակնթարթ, սակայն ակնթարթների հանրագումարում է, որ ձեւավորվում է պատմութիւն: Այս սրբազան տաճարում ձեռնադրվել ու օծվել են հայրապետներ, եպիսկոպոսներ, քահանաներ, սարկավագներ, օրհնվել են թագավորներ, իշխաններ, բարերարներ: Հայ ժողովրդի կյանքում մշտապես աննվազ է եղել օրհնութիւնը Սուրբ Էջմիածնի, որ միշտ տարածվել է համայն հայութեան վրա թե՛ Հայաստան եւ թե՛ ի սփյուռս աշխարհի: Այդ կերպ կերտվել է պատմութիւնը Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու: Եվ այսօր այս սրբազան արարողութիւնը մեկ ակնթարթ է, որ տեղի ունեցավ այդ հսկա պատմութեան մեջ, երբ այս վեց քահանա հայրերն ուխտեցին Իջման Սուրբ Սեղանի առջեւ իրենց առաքելութիւնը բերել մեր ժողովրդին: Երջանիկ եւ ուրախ է այն ժողովուրդը, որն ունի այսպիսի հզօր Եկեղեցի:

«Զգույշ եղեք ինքներդ ձեր եւ ամբողջ հոտի համար, որի վրա Սուրբ Հոգին տեսուչներ կարգեց ձեզ՝ հովվելու համար Տիրոջ ժողովրդին» (Գործք Ի. 28):

Ես իմ խոսքն այսօր առավելաբար պետք է ուղղեմ նորընծա քահանա հայրերին: Տեսեք, թե Ավետարանն ինչ է պատգամում. «Զգո՛ւյ՜ եղեք ինքներդ ձեր եւ ամբողջ հոտի համար, որի վրա Սուրբ Հոգին տեսուչներ կարգեց ձեզ՝ հովվելու համար Տիրոջ ժողովրդին» (Գործք Ի. 28): Նաեւ ասում է՝ «Օրինա՛կ եղիր, հավատացյալներին խոսքով, վարմունքով, սիրով եւ հավատով» (Ա. Տիմ. Դ. 12): Այս հորդորները վերցված են Գործք Առաքելոցից եւ Տիմոթեոսի թղթից, որտեղ առաքյալները հորդորում են՝ զգույշ լինել նախ ինքներդ ձեր նկատմամբ եւ ապա այն հոտի, որին կարգված եք հովվելու ու առաջնորդներ լինելու: Ուրեմն, զգույշ լինել այստեղ ընդամենը հորդոր է, սթափության կոչ, նշան, որ հովիվը՝ քահանան, ինքը զգույշ լինի բոլոր առումներով, որովհետեւ նա հանդիսանում է ժողովրդի համար հայելի: Ժողովուրդը նրան նայելով՝ կարող է եւ՛ հպարտանալ, եւ՛ ամաչել: Աստված մի արասցե, որ հոտն ամաչի իր հովիվից: Պետք է, որ մշատապես հպարտ լինի իր հովիվով, որպեսզի առավել զորեղ, առավել միաբան եւ հաղթական իր առաքելությունը կատարի: Այստեղ զգուշավորություն հորդորը միայն հովիվին չէ ուղղված, այլեւ հոտին: Զգո՛ւյ՜ եղեք, հոտ եւ հովիվ: Փոխադարձ սիրո, հարգանքի եւ սթափության, զգուշության հորդոր է, որ հնչում է ավետարանիչների եւ առաքյալների կողմից: Իսկ ի՞նչ է պետք զգույշ լինելու համար: Արարողության ընթացքում բազմիցս ընթերցվեցին տողեր, որոնք արտահայտում էին խոր իմաստ ու բովանդակություն այն մասին, թե ինչ է խնդրվում հովիվներից, ինչպիսին պետք է լինեն նրանք: Նախ եւ առաջ՝ օրինապահ, ճշտախոս, արդարադատ, ներողամիտ, հանդուրժող, լինել սիրող, սկզբունքային, խստապահանջ, խաղաղասեր, համբերող, խորագետ, իմաստուն, երկայնամիտ, գաղտնապահ, քաջակորով, ողորմած ու եղբայրասեր. այս ամենով իրենց զգուշությունը պահպանած կլինեն, կհարգեն թե՛ իրենց կոչումը եւ թե՛ այն հոտին, որին սպասավորում են:

Ուրեմն, ի՞նչ է դարձյալ ասում Պետրոս առաքյալը. «Աղաչում եմ երեցներին... արածեցրե՛ք Աստծու այդ հոտը, որ ձեզ է հանձնված, վերականգն լինելով ոչ թե հակառակ ձեր կամքին, այլ՝ հոժարակամ, ըստ Աստծու» (Ա. Պետր. Ե. 2):

Ահա այս պատգամներով ու հանձնարարություններով իմ հոգեւոր զավակներին՝ վեց նորընծա քահանա հայրերին, կոչ եմ անում. Սիրելի՛ քահանա եղբայրներ, հնազա՛նդ եղեք այն ամենին, ինչ Ավետարանն է պատգամում, կատարե՛ք այնպես, ինչպես խրատել են մեր հայրերն անցյալում, այժմ եւ դեռ ապագայում: Քանի դեռ Աստծո օրհնությունը

մշտապես մեր ազգի վրա է հեղվում անմնացորդ, մենք պարտավոր ենք հոտ եւ հովիվ, Եկեղեցի եւ ժողովուրդ հարաբերություններն անաղարտ սիրո մեջ պահել, կարգապահ եւ հնազանդ լինել թե՛ հովիվին, թե՛ հովվապետին եւ առաջնորդներին: Այս կերպ՝ մեր ուժը միասնության մեջ, մենք կարող ենք դիմակայել այն բոլոր փորձություններին, որ պարբերաբար հառնում են մեր հասարակության առջեւ: Հովիվները նախ եւ առաջ պետք է հաղթահարեն, խեղդեն իրենց բացասական կամ անթույլատրելի երեւոյթները: Հաղթելով դրանք՝ հաղթանակած կլինեն: Մեկ ուրիշին հաղթելու խնդիր չպետք է հետապնդեն մեր հովիվները. ամենամեծ հաղթանակը կլինի բոլոր տեսակի վատ վարքագծերն ու հոռի բարքերը խեղդելը: Ուստի եւ դրանով մեր հովիվները դառնում են սիրելի, համբուրելի, վստահելի, նրանց կհետեւի ժողովուրդը, հոտը, անգամ կուրորեն կհետեւի, երբ կա փոխադարձ վստահություն: Եվ փառք Տիրոջը, փառք Բարձրյալին, որ դարերի ընթացքում Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին իր հովվապետների գլխավորությամբ, իր առաջնորդներով, հովիվներով մշտապես ժողովրդի հետ միասին այդ հավատն ու վստահությունը կերտել են անմնացորդ ու անխաթար սիրով, եւ դրա արդյունքում մենք այսօր կանք, օրավուր դարձյալ գորանում, ամրանում ենք, եւ արդյունքում մենք այսօր ունենք առաջընթացներ:

Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին մի նոր շունչ է առնում անկախությունից հետո. այն հանգած հրաբուխը, անթեղված կրակը, որ խորհրդային շրջանում հազիվ էր կայծկլտում Հայաստանում ցաք ու ցրիվ, մատների վրա հաշված մի քանի եկեղեցիներով, այսօր շնորհիվ մեր հայրապետների, առաջնորդների եւ հատկապես բարեպաշտ ժողովրդի բոցավառվում է. քաղաքներ ու գյուղեր շենացվում են, պանծացվում են եկեղեցիները, կառուցվում ու վերանորոգվում են թե՛ նորերը, թե՛ հները: Պատմական մեր սրբավայրերը, որոնք խոնարհված էին կամ հիմքերն էին մնացել, այժմ վերակառուցվում են, դադարում են զուտ հուշարձան լինելուց, որովհետեւ այն սրբավայր էր անցյալում եւ այժմ էլ իր առաքելության մեջ է, քանի դեռ կան ձեր նման հավատացյալ հայորդիներ:

Սիրելի՛ քույրեր եւ եղբայրներ, ես ձեր բոլորի անունից իմ երախտագիտությունն եմ կրկին հայտնում Վեհափառ Հայրապետին, որ Գեւորգյան հոգեւոր ճեմարանից մեր թեմերին, պարբերաբար հովիվներ է առաքում, ովքեր կրթվում եւ դաստիարակվում են հայրապետական շնչով, եւ ովքեր, «ի պետս ժովովրդի եւ եկեղեցւո», իրենց առաքելությունն են իրականացնում մեր թեմերում: Այստեղ տեղին է գնահատանքի խոսք

«Աղաչում եմ երեցներին... արածեցրէք Աստծու այր հոտը, որ ձեզ է հանձնված, վերակացու լինելով ոչ թե հակառակ ձեր կամքին, այլ՝ հոժարակամ, ըստ Աստծու» (Ա. Պետր. Ե. 2):

ասել նաեւ ճեմարանի հոգեւոր տեսչութեանն ու քահանայից դասին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի լուսարարապետութեանը, ողջ միաբանութեանը, ովքեր իրենց ուշադրութեան ներքո են պահում ճեմարանը՝ դասավանդելով, խրատելով, քաջալերելով ու սովորեցնելով երիտասարդ սերունդներին, որ Եկեղեցու ծառայութիւնը վայելքի սպասավորութիւնն է, այլ չարչարանքի, զրկանքի, տանջանքի եւ պես-պես դժվարութիւնների, որով ծառայութեան մեջ հզորանում են բոլոր նրանք, ովքեր հավատք ունեն, ովքեր նվիրաբերում են իրենց անձը Ս. Եկեղեցուն ու այս ժողովուրդին: Իսկ նրանք, ովքեր դժվարանում են հասկանալ կամ ըմբռնել այս առաքելութեան կարեւորութիւնը, անշուշտ, իրենց երթն ու ճանապարհը փոխում են: Այս առաքելութեանը մշտապես հավատարիմ են մնում նրանք, ովքեր տեսիլք ունեն, քանզի տեսիլքի արդյունքում է ստեղծվել այս տաճարը, տեսիլքով է օրհնվել մեր ժողովուրդը, որը տեսիլքի ժողովուրդ է, այլապես վաղուց կդադարեր ազգ կոչվելուց: Կարող էր ժողովուրդ կոչվել ցաք ու ցրիվ տարբեր երկրներում, բայց ազգ, հավաքականութիւն եւ պետականութիւն երբեք չէր ունենա, եթե չունենար տեսիլք վաղվա օրվա նկատմամբ:

Ահա այս բարեմաղթանքներով ուղղում եմ կրկին օրհնել նորընծա ու նորած քահանա հայրերին եւ ձեզ, ի՛մ սիրելի ժողովուրդ, որ աջակից ու զորակից դառնաք մեր հոգեւոր սպասավորներին: Աստված օգնական, Վեհափա՛ռ Տեր, Աստված օրհնի եւ պահպանի մեր սիրասուն հայ ժողովուրդին. ամեն:

